

Titel: I.

Citation: "I.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-chptrd1e8317/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

1849.

Beretning

N° 196 - 198.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Officielt

Grundlovsudvalget, Comiteens (Majoritetens) Indstilling og Minoritetindstillingerne.

A. Grundlovsudvalget.

Grundlov for Kongeriget Danmark og Slesvig.

I.

§ 1. Regjeringsformen i Kongeriget Danmark og Slesvig er indskrænktes monarkisk. Kongemagten er arvelig.

§ 2. Den evangelisk-lutherske Kirke er, som den, hvori den overensende Deel af Folket delindber sig, at anses som den danske Kæstelske og nyder, som saadan, Understøttelse af Staten.

§ 3. Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Den adreende Magt er hos Kongen. Den dommende Magt er hos de anseende Domstole.

II.

§ 4. Den i Kongeloven fastsatte Kæstelske er fremdeles gjældende. Den kan kun forandres efter Forslag fra Kongen og med den forenede Rigsdags Samtykke, hvortil afbortres 2 af de altsine Stemmer.

§ 5. Kongen kan lide uden Rigsdagens Samtykke tillige være Regent i nogen anden Stat end Hertugdømmerne Holsten og Lauenborg.

§ 6. Kongen skal være til den evangelisk-lutherske Kirke.

§ 7. Kongen er ansvarlig, naar han har solgt sit 18de Aar.

B. Comiteens (Majoritetens) Indstilling.

Danmarks Riges Grundlov.

I.

§ 1. Regjeringsformen er indskrænktes monarkisk. Kongemagten er arvelig.

§ 2. Den evangelisk-lutherske Kirke er den danske Kæstelske og understøttelse som saadan af Staten.

§ 3. Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Den adreende Magt er hos Kongen. Den dommende Magt er hos Domstolene.

II.

§ 4. Den i Kongeloven fastsatte Kæstelske er fremdeles gjældende. Kæstelsken kan kun forandres efter Forslag fra Kongen og med den forenede Rigsdags Samtykke, hvortil afbortres 2 af de altsine Stemmer.

§ 5. Kongen kan lide uden Rigsdagens Samtykke tillige være Regent i nogen anden Stat.

§ 6. Kongen skal være til den evangelisk-lutherske Kirke.

§ 7. Kongen er ansvarlig, naar han har solgt sit 18de Aar.

C. Minoritetindstillingerne.

Grundlov for Kongeriget Danmark og Hertugdømmet Slesvig.

I.

Indlednings-Paragraf. Det danske Rige bestaar af Kongeriget Danmark, Hertugdømmet Slesvig, Island og Færøerne, hvilke Lande, under de med Forsigt til Slesvig og Island tagne Forbehold, dannes en under nærværende Grundlov forenet udelig Stat. Forholdet mellem dette Rige og de med samme forbundne Hertugdømmer Holsten og Lauenborg forbeholdes nærmere Ordning.

II.

§ 5. Kongen kan uden Rigsdagens Samtykke tillige være Regent i Hertugdømmerne Holsten og Lauenborg.

A. Grundlovsartikel.

§ 8.

Kongen kan ikke tiltræde Regjeringen, forliden han i den forenede Rigsdag har afsagt følgende Ord:

„Her den almagtige Gud! Høsten lever jeg at bedste Grundloven for Kongeriget Danmark og Slesvig.“

Dag kan denne Ord alle Medlemmer af Thronfølgeren, naar han har fuldt sit 18de Aar.

§ 9.

Bliver Kongen ude af Stand til at regjere, sammensætter Statsraadet Rigsdagen. Begge dens Afdelinger træde sammen, og naar den samlede forenede Rigsdag med 1 af de afslagne Stemmer erklærer Rødsrettsigheden, udvælger den en Regent.

§ 10.

Er der Anledning til at fregte for, at Thronfølgeren ved Kongens Død vil være umyndig eller af anden Grund ude af Stand til selv at regjere, bestemmes ved Lov en Regent, og et Formynderskab anordnes af Kongen. Regenten kan ikke bestyrelse i Formynderskabet.

§ 11.

Regenten afsætter den for Kongen foreskrevne Ord og udsætter, saalænge Regentstabet varer, i Kongens Navn alle dennes Retligheder; dog kan han ikke foresaare Forandring af Arvefølgen.

§ 12.

Er Kongen død og er Thronfølgeren fraværende, eller har han, ifjærdt myndig, ikke afsagt Ord paa Grundloven, eller er han umyndig, uden at Regenten er utværet og har afsagt Ord, eller uden at Formynderskabet er utværet, eller er der ingen Thronfølger, sammensætter Rigsdagen uden Sammenslutelse 14 Dage efter Kongens Død. I Mellemtiden freder Regjeringen af Statsraadet.

§ 13.

Er Kongen umyndig, uden at Regent og Formynderskab er bestemt, utværet den forenede Rigsdag Regenten og bestiller Formynderskabet.

§ 14.

Er der ingen Thronfølger, udvælger den forenede Rigsdag en Konge og fastsætter den fremtidige Arvefølge.

B. Konstituent (Majoritets) Indstilling.

§ 8.

Kongen kan ikke tiltræde Regjeringen, forliden han i den forenede Rigsdag har afsagt følgende Ord:

„For den almagtige Gud! Høsten lever jeg at bedste Danmarks Rigt Grundlov.“

Dag kan denne Ord alle Medlemmer af Thronfølgeren, naar han har fuldt sit 18de Aar, men her da fuldførelse af ham for den første Rigsdag efter Regjeringens Tiltrædelse.

§ 9.

Bliver Kongen ude af Stand til at regjere, sammensætter Ministerraadet Rigsdagen. Naar da den forenede Rigsdag med 1 af de afslagne Stemmer erklærer Rødsrettsigheden, udvælger den en Regent og anordner, om formødent gælder, et Formynderskab.

§ 10.

Sam Udskiftet.

§ 11.

Sam Udskiftet.

§ 12.

Er Kongen død, sammensætter 14de Dagen derefter uden Sammenslutelse den skvalgte Rigsdag.

§ 13.

Er Thronfølgeren fraværende, eller har han, ifjærdt myndig, ikke afsagt Ord paa Grundloven, eller er han ude af Stand til at regjere, eller er der ingen Thronfølger, freder Regjeringen af Ministerraadet, indtil Bestemmelse er tagen af Rigsdagen.

§ 14.

Er Thronfølgeren eller Regenten fraværende, bestemmer den forenede Rigsdag, inden hvilken Tid han har at vende tilbage. Er Thronfølgeren umyndig, uden at Regent og Formynderskab er bestemt, udværet den forenede Rigsdag Regenten og bestiller Formynderskabet. Er der ingen Thronfølger, udværet den forenede Rigsdag en Konge og fastsætter den fremtidige Arvefølge.

C. Minoritetsindstillingerne.

a) „Jeg lever og sverger . . . . . for det hellige Ord og hans hellige Ord.“

b) Forinden Kongen tiltræder Regjeringen, afsætter han i den forenede Rigsdag følgende Ord: — — — — —

Er Rigsdagen ikke samlet ved Thronfølget, udvælger den fritlig i Ministerraadet og gjenstager den for den forenede Rigsdag. § 8 b.

Kongens Kroning sker, efterat han er bleven myndig, i Randens Hovedstue med de Geermonter, han selv fastsætter.

A. Økonomiske Indstillinger.

§ 15.
Kongens Civilliste bestemmes for hans Regjeringstid ved Lov. Dermed fastsættes tillige, hvilke Stætte og andre Statseiebende Skulle høre til Civilisten.
Om Civilisten for den nærgærende Kong vil en efterhaanden Bestemmelse blive meddelt Rigsdagen.
§ 16.
For Medlemmerne af det Kongelige Hus kan der bestemmes Spanager ved Lov. Spanagerne kunne ikke uden Rigsdagens Samtykke nydes udenfor Landet, medmindre alt behøørende Contracter hjemle Saadant.

III.

§ 17.
Kongen er ansvarsfri; hans Person er hellig og ufranstøvelig.

§ 18.
Kongen udvæner og afskediger sine Ministre. Kongens Underkrift under de Kongelige og Regjerings vedkomne Beslutninger giver disse Gyldighed, naar den er ledsaget af en Ministers Underkrift. Den Minister, som har underkrevet, er ansvarlig for Beslutningen.
§ 19.
Ministrene kunne draget til Ansvar for de i deres Embeder begaaede Forbrydelser og for Handlinger, som ere saadant skadelige for Staten. Heltetingsret anlægger, Rigsretten dommer.

§ 20.
Statsforretningerne forledes efter Kongens Bestemmelse mellem Ministrene, som i Forning udgjøre Statsraadet. Forsædet fores af den, som af Kongen er udnavnt til Premierminister.
Alle Lovforslag og vigtigere Regjeringsforanstaltninger forelægges Statsraadet.

§ 21.
Kongen besætter alle Embeder i samme Omfang som hidtil. Forandringer heri kunne ske ved Lov. Ingen kan beskiftes til Embedsmand, som ikke har Indfødsret.
Kongen kan afskedige de af ham ansatte Embedsmænd. Dets Berettigelse til Pension vil blive bestemt ved Lov.
Kongen kan forflytte Embedsmænd uden deres Samtykke, dog saaledes, at de ikke dermed tabe i Indtægter.

§ 22.

Kongen har den heile Myndighed over Land og Sømagten.
Han erklærer Krig og slutter Fred, samt indgaaer og ophever Forbund og Handelscontracter; dog kan han derved ikke uden Rigsdagens Samtykke aflæse nogen Del af Landet eller paaandre Staten nogen betydende Forpligtelse.

B. Koncerns (Kongerets) Indstilling.

§ 15.
Kongens Civilliste bestemmes for hans Regjeringstid ved Lov. Dermed fastsættes tillige, hvilke Stætte og andre Statseiebende Skulle høre til Civilisten.
Civilisten kan ikke bekjæres med Gæld.
§ 16.
For Medlemmerne af det kongelige Hus kan der bestemmes Spanager ved Lov. Spanagerne kunne ikke uden Rigsdagens Samtykke nydes udenfor Riget.

III.

§ 17.
Kongen er ansvarsfri; hans Person er hellig og ufranstøvelig. Ministrene ere ansvar for Regjeringsens Forret.

§ 18.
Kongen udvæner og afskediger sine Ministre. Kongens Underkrift under de Kongelige og Regjerings vedkomne Beslutninger giver dem Gyldighed, naar de er ledsaget af en Ministers Underkrift. Den Minister, som har underkrevet, er ansvarlig for Beslutningen.
§ 19.
Ministrene kunne tiltales for Embedsforbrydelser. Heltetingsret anlægger, Rigsretten dommer.

§ 20.
Ministrene i Forning udgjøre Ministerraadet, hvortil Forsædet fores af den, som af Kongen er udnavnt til Premierminister.
Alle Lovforslag og vigtigere Regjeringsforanstaltninger forelægges Ministerraadet. Dets Ordning, saavel som Statsforretningens Fordeling mellem Ministerne, samt Ministersansvarligheden bestemmes ved Lov.

§ 21.
Kongen besætter alle Embeder i samme Omfang som hidtil. Forandringer heri kunne ske ved Lov. Ingen kan beskiftes til Embedsmand, som ikke har Indfødsret.
Kongen kan efter Ministerraadets Indstilling afskedige de af ham ansatte Embedsmænd. Dets Person forflyttes i Overensstemmelse med Pensionloven.
Kongen kan forflytte Embedsmænd uden deres Samtykke, dog saaledes, at de ikke dermed tabe i Indtægter.

§ 22.

Kongen har den heile Myndighed over Land og Sømagten.
Han erklærer Krig og slutter Fred, samt indgaaer og ophever Forbund og Handelscontracter; dog kan han derved ikke uden Rigsdagens Samtykke aflæse nogen Del af Landet eller paaandre Staten nogen anden betydende Forpligtelse.

C. Ministerindstillingerne.

§ 15.
Kongens Civilliste bestemmes for hans Regjeringstid ved Lov. Dermed fastsættes tillige, hvilke Stætte og andre Statseiebende Skulle høre til Civilisten.
Civilisten kan ikke bekjæres med Gæld.
§ 16.
For Medlemmerne af det kongelige Hus kan der bestemmes Spanager ved Lov. Spanagerne kunne ikke uden Rigsdagens Samtykke nydes udenfor Riget.

III.

§ 17.
Kongen er ansvarsfri; hans Person er hellig og ufranstøvelig. Ministrene ere ansvar for Regjeringsens Forret.

§ 18.
Kongen udvæner og afskediger sine Ministre. Kongens Underkrift under de Kongelige og Regjerings vedkomne Beslutninger giver dem Gyldighed, naar de er ledsaget af en Ministers Underkrift. Den Minister, som har underkrevet, er ansvarlig for Beslutningen.
§ 19.
Ministrene kunne tiltales for Embedsforbrydelser. Heltetingsret anlægger, Rigsretten dommer.

§ 20.
Ministrene i Forning udgjøre Ministerraadet, hvortil Forsædet fores af den, som af Kongen er udnavnt til Premierminister.
Alle Lovforslag og vigtigere Regjeringsforanstaltninger forelægges Ministerraadet. Dets Ordning, saavel som Statsforretningens Fordeling mellem Ministerne, samt Ministersansvarligheden bestemmes ved Lov.

§ 21.
Kongen besætter alle Embeder i samme Omfang som hidtil. Forandringer heri kunne ske ved Lov. Ingen kan beskiftes til Embedsmand, som ikke har Indfødsret.
Kongen kan efter Ministerraadets Indstilling afskedige de af ham ansatte Embedsmænd. Dets Person forflyttes i Overensstemmelse med Pensionloven.
Kongen kan forflytte Embedsmænd uden deres Samtykke, dog saaledes, at de ikke dermed tabe i Indtægter.

§ 22.

Kongen har den heile Myndighed over Land og Sømagten.
Han erklærer Krig og slutter Fred, samt indgaaer og ophever Forbund og Handelscontracter; dog kan han derved ikke uden Rigsdagens Samtykke aflæse nogen Del af Landet eller paaandre Staten nogen anden betydende Forpligtelse.

a) Det bestemmes ved Lov, hvilke Stætte af Embedsmænd der kunne afskediges uden Dem.

b) (Undtagelserne indskrænkes til Forflytteligheden, som at det Punkum i § 21 høystes umiddelbart til Dole.)